

Διάσκεψη για
το Μέλλον της
Ευρώπης

Διάσκεψη για το μέλλον της Ευρώπης

2η ομάδα Ευρωπαίων πολιτών: «Ευρωπαϊκή
δημοκρατία / Αξίες και δικαιώματα, κράτος
δικαίου, ασφάλεια»

Συστάσεις

Διάσκεψη για το μέλλον της Ευρώπης
2η ομάδα Ευρωπαίων πολιτών:
«Ευρωπαϊκή δημοκρατία / Αξίες και δικαιώματα, κράτος δικαίου,
ασφάλεια»

ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ ΠΟΥ ΕΓΚΡΙΘΗΚΑΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΟΜΑΔΑ (ΠΡΟΣ ΔΙΑΒΙΒΑΣΗ ΣΤΗΝ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ)

Άξονας 1: Διασφάλιση δικαιωμάτων και καταπολέμηση των διακρίσεων

Υπόαξονας 1.1 Απαγόρευση των διακρίσεων / Υπόαξονας 1.2 Ισότητα των φύλων

1. «Συνιστούμε να διαμορφώσει η ΕΕ κριτήρια για την καταπολέμηση των διακρίσεων στην αγορά εργασίας (ποσοτώσεις για τους νέους, τους ηλικιωμένους, τις γυναίκες, τις μειονότητες). Όταν οι εταιρείες πληρούν τα κριτήρια, λαμβάνουν επιδοτήσεις ή φορολογικές ελαφρύνσεις.

Συνιστούμε να ενισχυθεί η ευαισθητοποίηση των εργαζομένων σχετικά με:

- υπερεθνικούς και εθνικούς φορείς (π.χ. συνδικαλιστικές οργανώσεις)·
- μηχανισμούς που διασφαλίζουν ότι οι εταιρείες τηρούν τους υφιστάμενους κανόνες για τη μη εισαγωγή διακρίσεων στον χώρο εργασίας·
- προγράμματα επαγγελματικών προσόντων για κοινωνικές ομάδες που υφίστανται διακρίσεις στην αγορά εργασίας (νέοι, ηλικιωμένοι, γυναίκες, μειονότητες).

Συνιστούμε να θεσπιστεί ενωσιακός νόμος σε δύο στάδια. Πρώτον, να παρέχονται επιδοτήσεις για την πρόσληψη εργαζομένων από ορισμένες κατηγορίες που τείνουν να υφίστανται διακρίσεις. Δεύτερον, ο νόμος θα πρέπει να υποχρεώνει τους εργοδότες να απασχολούν άτομα από τέτοιες ομάδες για ελάχιστο χρονικό διάστημα.»

Η ΕΕ είναι υπεύθυνη για τη διατήρηση της ισορροπίας ανάμεσα στα συμφέροντα της ελεύθερης αγοράς και την προστασία κατηγοριών ευάλωτων ατόμων, η οποία θα πρέπει να διασφαλίζεται νομικά. Ένα ανομοιογενές προσωπικό είναι επιθυμητό για τις εταιρείες, καθώς καλύπτει ποικίλα προσόντα. Οι επιδοτήσεις αποτελούν πρόσθετο κίνητρο που πρέπει να παρέχεται στις επιχειρήσεις.

2. «Συνιστούμε στην ΕΕ να θεσπίσει ένα πρόγραμμα κινήτρων που θα

διευκολύνει τη δημιουργία οικονομικά προσιτών παιδικών σταθμών και παιδικών χαρών σε μεγάλες και μικρές επιχειρήσεις. Οι κοινές εγκαταστάσεις αποτελούν επίσης βιώσιμη επιλογή, ώστε να λαμβάνουν επιδότηση και οι μικρότερες επιχειρήσεις.

Συνιστούμε στις εταιρείες της ΕΕ να δημιουργήσουν νηπιαγωγεία κατ' αναλογία προς τον αριθμό των εργαζομένων.»

Ο συνδυασμός οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής βελτιώνει τις επαγγελματικές επιδόσεις, μειώνει την ανεργία και παρέχει στους γονείς, ιδίως στις γυναίκες, τη δυνατότητα να συνεχίσουν τη σταδιοδρομία τους. Η προτεινόμενη λύση, με έμφαση στην κοινωνική διάσταση, εγγυάται την ασφάλεια των παιδιών και μετριάξει τις γονικές ανησυχίες.

Υποάξονας 1.3 Προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των δικαιωμάτων της φύσης και των ζώων

3. «Συνιστούμε να διασφαλιστούν η καλή διαβίωση των ζώων και η βιωσιμότητα στη γεωργία, με την τροποποίηση της οδηγίας 98/58 ΕΚ σχετικά με την προστασία των ζώων στα εκτροφεία. Πρέπει να καθοριστούν λεπτομερέστερα ελάχιστα κριτήρια. Θα πρέπει να είναι συγκεκριμένα, μετρήσιμα και χρονικά καθορισμένα. Τα ελάχιστα κριτήρια θα πρέπει να καθοριστούν κατά τρόπο που να οδηγεί σε υψηλότερα πρότυπα καλής διαβίωσης των ζώων και ταυτόχρονα να καθιστά δυνατή τη μετάβαση προς την κλιματική και περιβαλλοντική βιωσιμότητα και την οικολογική γεωργία.»

Ως πολίτες, πιστεύουμε ότι είναι σημαντικό να εφαρμόζονται ισχυρότερα ελάχιστα πρότυπα εναρμόνισης εντός της ΕΕ όσον αφορά την κτηνοτροφία. Γνωρίζουμε ότι η μετάβαση ενδέχεται να δημιουργήσει προβλήματα σε ορισμένους γεωργικούς τομείς που επωφελούνται από επιδοτήσεις και σε όσους μεταβαίνουν ήδη προς την οικολογική και βιώσιμη γεωργία. Ωστόσο, θεωρούμε πολύ σημαντικό να διασφαλιστεί η μετάβαση αυτή.

4. Συνιστούμε την προώθηση μιας πιο φιλικής προς το περιβάλλον και το κλίμα γεωργίας στην Ευρώπη και παγκοσμίως, με τη φορολόγηση όλων των αρνητικών εκπομπών, των φυτοφαρμάκων, της υπερβολικής χρήσης υδάτων, κ.λπ., με βάση την περιβαλλοντική επιβάρυνση που συνεπάγονται. Οι τελωνειακοί δασμοί για όλα τα γεωργικά προϊόντα που εισάγονται στην ΕΕ πρέπει να εξαλείφουν τα ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα τρίτων χωρών που δεν εφαρμόζουν τα ίδια πρότυπα με την ΕΕ. Για την προώθηση μιας φιλικής προς τα ζώα γεωργίας, συνιστούμε τη φορολόγηση των εκπομπών

που προκαλούνται από τη μεταφορά ζώων σε μεγάλες αποστάσεις.»

Με τη θέσπιση ενός τέτοιου συστήματος πιστεύουμε ότι είναι δυνατόν να υποστηριχθεί η μετάβαση προς μια φιλική προς το κλίμα και το περιβάλλον γεωργία.

5. «Υπό τις παρούσες συνθήκες, όπου μαίνονται οι ψευδείς ειδήσεις, συνιστούμε να προωθηθεί μια πιο ανεξάρτητη, αντικειμενική και ισορροπημένη κάλυψη από τα μέσα ενημέρωσης με: 1) την εκπόνηση, σε επίπεδο ΕΕ, οδηγίας ελάχιστων προτύπων για την ανεξαρτησία των μέσων ενημέρωσης· 2) την προώθηση, σε επίπεδο ΕΕ, της ανάπτυξης δεξιοτήτων όσον αφορά τα μέσα ενημέρωσης για κάθε πολίτη.»

Η ΕΕ πρέπει να εκπονήσει οδηγία για τη διασφάλιση της ανεξαρτησίας των μέσων ενημέρωσης και της ελευθερίας του λόγου.

6. «Συνιστούμε να καταργούνται οι επιδοτήσεις της μαζικής γεωργικής παραγωγής όταν δεν οδηγούν στη μετάβαση προς μια κλιματικά και περιβαλλοντικά βιώσιμη και οικολογική γεωργία. Αντ' αυτού, συνιστούμε τον αναπροσανατολισμό των επιδοτήσεων προς τη στήριξη μιας βιώσιμης μετάβασης.»

Αντί να επιδοτείται ο τομέας της μαζικής γεωργίας, οι επιδοτήσεις θα πρέπει να ανακατευθύνονται σε εκμεταλλεύσεις που βρίσκονται σε μεταβατικό στάδιο, ώστε να συμμορφώνονται με τα νέα ελάχιστα πρότυπα για την καλή διαβίωση των ζώων.

Υποάξονας 1.4 Δικαίωμα στην ιδιωτική ζωή

7. «Συνιστούμε να αδειοδοτούνται σε επίπεδο ΕΕ οι οντότητες που επεξεργάζονται δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα. Οι εν λόγω οντότητες πρέπει επίσης να υπόκεινται σε ανεξάρτητο, εξωτερικό ετήσιο έλεγχο όσον αφορά την προστασία των δεδομένων. Οι εν λόγω οντότητες πρέπει να τιμωρούνται για παραβιάσεις της προστασίας των δεδομένων, κατ' αναλογία προς τον ετήσιο κύκλο εργασιών τους, με αυστηρότερο τρόπο απ' ό,τι ορίζει ο ισχύον κανονισμός. Η άδεια θα πρέπει να αίρεται μετά από δύο διαδοχικές παραβιάσεις και αμέσως μετά από σοβαρή παραβίαση.»

Οι ισχύοντες κανόνες (ΓΚΠΔ) δεν επαρκούν, οι δε οντότητες πρέπει να παρακολουθούνται καλύτερα και να τιμωρούνται ώστε να διασφαλίζεται ότι

δεν παραβιάζουν την προστασία των δεδομένων και το δικαίωμα στην ιδιωτική ζωή.

8. «Συνιστούμε να ενισχυθούν οι αρμοδιότητες της ΕΕ όσον αφορά: 1) την εκπαίδευση σχετικά με την προστασία των δεδομένων, 2) την ευαισθητοποίηση ως προς την προστασία των δεδομένων, και 3) την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα των ανηλίκων. Συνιστούμε να προβλέπονται στον ΓΚΠΔ σαφέστεροι και αυστηρότεροι κανόνες σχετικά με την επεξεργασία των δεδομένων ανηλίκων, συμπεριλαμβανομένων κανόνων που αφορούν τη συγκατάθεση, την επαλήθευση της ηλικίας και τον έλεγχο από νόμιμους κηδεμόνες. Συνιστούμε επίσης να εισαχθεί στον ΓΚΠΔ ειδική κατηγορία για ευαίσθητα δεδομένα ανηλίκων (π.χ. ποινικό μητρώο, πληροφορίες υγείας, γυμνό), ώστε να προστατεύονται οι ανήλικοι από κάθε μορφής κακοποίηση και διακρίσεις.»

Η σύσταση αυτή είναι αναγκαία διότι οι ανήλικοι είναι ιδιαίτερα ευάλωτοι στην προστασία των δεδομένων και στις παραβιάσεις της ιδιωτικής ζωής, ενώ επί του παρόντος το ευρύ κοινό – ιδίως οι ανήλικοι, οι εκπαιδευτικοί και οι νόμιμοι κηδεμόνες – δεν είναι επαρκώς ευαισθητοποιημένο όσον αφορά την προστασία των δεδομένων. Όλοι πρέπει να μάθουν πώς να χρησιμοποιούν τις υπηρεσίες που σχετίζονται με δεδομένα εντός και εκτός διαδικτύου και πώς να προστατεύουν τα δικαιώματα των παιδιών στην ιδιωτική ζωή. Επιπλέον, οι νόμιμοι κηδεμόνες συχνά ενδέχεται να συναινέσουν στην επεξεργασία των δεδομένων των παιδιών χωρίς να το αντιληφθούν ή χωρίς να πληροφορηθούν επαρκώς, τα δε παιδιά ενδέχεται να πλαστογραφήσουν τη γονική συγκατάθεση. Τέλος, η σύσταση αυτή είναι αναγκαία διότι δεν υπάρχει κατάλληλη πανευρωπαϊκή εκστρατεία ευαισθητοποίησης για την προστασία των δεδομένων, η οποία να απευθύνεται ειδικά στους ανηλίκους, τους νόμιμους κηδεμόνες και τους εκπαιδευτικούς, μολονότι είναι ζωτικής σημασίας

9. «Συνιστούμε να θεσπιστούν τυποποιημένες πολιτικές για την προστασία της ιδιωτικής ζωής, καθώς και κατανοητά, συνοπτικά και φιλικά προς τον χρήστη έντυπα συγκατάθεσης που θα αναφέρουν σαφώς ποια επεξεργασία δεδομένων είναι απολύτως αναγκαία και ποια είναι προαιρετική. Συνιστούμε να είναι εύκολη, ταχεία και μόνιμη η ανάκληση της συγκατάθεσης. Συνιστούμε να απαγορεύεται να περιορίζουν οι οντότητες τις υπηρεσίες τους περισσότερο απ' ό,τι είναι αναγκαίο όταν δεν δίνεται συγκατάθεση σε προαιρετική επεξεργασία δεδομένων.»

Οι ισχύοντες κανόνες της ΕΕ δεν είναι επαρκώς ακριβείς, η ανάκληση της συγκατάθεσης είναι χρονοβόρα, προσωρινή και πολύπλοκη, και οι οντότητες δεν έχουν συμφέρον να προσφέρουν τις υπηρεσίες τους σε πολίτες που διεκδικούν τα δικαιώματά τους όσον αφορά την προστασία των δεδομένων.

Άξονας 2: Προστασία της δημοκρατίας και του κράτους δικαίου

Υπόαξονας 2.1 Προστασία του κράτους δικαίου

10. «Συνιστούμε να τροποποιηθεί ο κανονισμός για την αιρεσιμότητα (2020/2092, που εγκρίθηκε στις 16 Δεκεμβρίου 2020), ώστε να εφαρμόζεται σε όλες τις παραβιάσεις του κράτους δικαίου, και όχι μόνο στις παραβάσεις που επηρεάζουν τον προϋπολογισμό της ΕΕ.»

Ο κανονισμός για την αιρεσιμότητα καθιστά δυνατή την αναστολή των ενωσιακών κονδυλίων για κράτη μέλη που παραβιάζουν το κράτος δικαίου. Ωστόσο, σύμφωνα με την τρέχουσα διατύπωση, εφαρμόζεται μόνο σε παραβιάσεις που επηρεάζουν ή απειλούν να επηρεάσουν τον προϋπολογισμό της ΕΕ. Επιπλέον, η τρέχουσα διατύπωση του κανονισμού αιρεσιμότητας είναι αυτοπροστατευτική του προϋπολογισμού της ΕΕ και των θεσμικών οργάνων της ΕΕ, και όχι των πολιτών των οικείων κρατών μελών. Συνιστούμε, επομένως, να τροποποιηθεί το ισχύον κείμενο του κανονισμού, ώστε να καλύπτει όλες τις παραβιάσεις του κράτους δικαίου.

11. «Συνιστούμε να διοργανώνει η ΕΕ ετήσιες διασκέψεις για το κράτος δικαίου, μετά τη δημοσίευση της ετήσιας έκθεσης σχετικά με το κράτος δικαίου (μηχανισμός της Επιτροπής για την παρακολούθηση της τήρησης του κράτους δικαίου από τα κράτη μέλη). Τα κράτη μέλη θα πρέπει να υποχρεούνται να στέλνουν στη διάσκεψη κοινωνικά διαφοροποιημένες εθνικές αντιπροσωπείες, στις οποίες θα συμμετέχουν τόσο πολίτες όσο και δημόσιοι υπάλληλοι.»

Η διάσκεψη αυτή θα προωθή τον διάλογο μεταξύ των πολιτών της ΕΕ σε θέματα κράτους δικαίου, καθώς και τον διάλογο μεταξύ των πολιτών και των εμπειρογνομόνων που συντάσσουν τις ετήσιες εκθέσεις για το κράτος δικαίου. Πιστεύουμε ότι, σε ένα κλίμα αμοιβαίας εκτίμησης και ανταλλαγής απόψεων, οι συμμετέχοντες μπορούν να μεταφυτεύουν τις βέλτιστες πρακτικές και ιδέες στις χώρες καταγωγής τους. Επιπλέον, η διάσκεψη θα συμβάλλει στην ευαισθητοποίηση ως προς την αρχή του κράτους δικαίου και στην κατανόηση

αυτής, και θα συνεισφέρει στα πορίσματα της ετήσιας έκθεσης για το κράτος δικαίου και στη διαδικασία εκπόνησής της. Θα τραβά επίσης την προσοχή των μέσων ενημέρωσης και θα δίνει στους πολίτες τη δυνατότητα να μοιράζονται τις εμπειρίες τους και να τις συγκρίνουν με τα πορίσματα της έκθεσης.

Υποάξονας 2.2 Προστασία και ενίσχυση της δημοκρατίας / Υποάξονας 2.4 Μέσα ενημέρωσης και παραπληροφόρηση

12. «Συνιστούμε στην ΕΕ να επιβάλλει αυστηρότερα τους κανόνες ανταγωνισμού στον τομέα των μέσων ενημέρωσης, ώστε να διασφαλίζεται η προστασία της πολυφωνίας των μέσων ενημέρωσης σε όλα τα κράτη μέλη. Η ΕΕ θα πρέπει να αποτρέπει τα μεγάλα μονοπώλια μέσων ενημέρωσης και τις διαδικασίες πολιτικού διορισμού στα συμβούλια μέσων ενημέρωσης. Συνιστούμε επίσης η επικείμενη πράξη της ΕΕ για την ελευθερία των μέσων ενημέρωσης να περιλαμβάνει κανόνες που εμποδίζουν τους πολιτικούς να είναι ιδιοκτήτες μέσων ενημέρωσης ή να ασκούν ισχυρή επιρροή στο περιεχόμενό τους.»

Η επιβολή των κανόνων ανταγωνισμού της ΕΕ προωθεί ένα πλουραλιστικό τοπίο στα μέσα ενημέρωσης, όπου οι πολίτες έχουν τη δυνατότητα επιλογής. Δεδομένου ότι η Επιτροπή καταρτίζει επί του παρόντος νόμο (πράξη για την ελευθερία των μέσων ενημέρωσης) για την ακεραιότητα της αγοράς των μέσων ενημέρωσης στην ΕΕ, ο εν λόγω νόμος θα πρέπει επίσης να περιλαμβάνει διατάξεις που απαγορεύουν σε πολιτικούς να είναι ιδιοκτήτες μέσων ενημέρωσης ή να ασκούν επιρροή σε αυτά.

Υποάξονας 2.3 Ασφάλεια

13. «Συνιστούμε στα θεσμικά όργανα της ΕΕ να διαδραματίσουν ισχυρότερο ρόλο, αξιοποιώντας όλα τα εργαλεία που έχουν στη διάθεσή τους, συμπεριλαμβανομένων των εθνικών κέντρων για την κυβερνοασφάλεια και του Οργανισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Κυβερνοασφάλεια (ENISA), με σκοπό την προστασία των ατόμων, των οργανώσεων και των θεσμικών φορέων έναντι των νέων απειλών που ανακύπτουν από παραβιάσεις της κυβερνοασφάλειας και από τη χρήση της τεχνητής νοημοσύνης για εγκληματικούς σκοπούς. Συνιστούμε ακόμη την ορθή εφαρμογή και διάδοση των οδηγιών που εκδίδουν η ΕΕ και οι οργανισμοί της σε όλα τα κράτη μέλη.»

Οι πολίτες αισθάνονται αβοήθητοι και δεν γνωρίζουν τι κάνει η Ευρωπαϊκή Ένωση για την καταπολέμηση των απειλών αυτών. Οι απειλές αυτές αποτελούν

σοβαρό πρόβλημα για την ασφάλεια σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο. Η Ευρώπη θα πρέπει να αναλάβει πραγματικά καινοτόμο ρόλο στον τομέα αυτόν.

14. «Συνιστούμε στην Ευρωπαϊκή Ένωση, στις σχέσεις της με τρίτες χώρες, να ενισχύσει κατ' αρχάς τις κοινές δημοκρατικές αξίες στα σύνορά της. Μόνον εάν επιτευχθεί ο στόχος αυτός, μπορεί η Ευρωπαϊκή Ένωση να προωθήσει, μέσω της διπλωματίας και του διαλόγου, το δημοκρατικό μας μοντέλο στις χώρες που είναι έτοιμες και πρόθυμες να το υιοθετήσουν.»

Πρέπει πρώτα να ασχοληθούμε με τις εσωτερικές μας υποθέσεις και μετά να στρέψουμε το βλέμμα πέραν των συνόρων μας. Η Ευρώπη μπορεί και πρέπει να βοηθήσει τα κράτη μέλη να ενισχύσουν τις δημοκρατίες τους. Επίσης, δίνοντας το παράδειγμα και στηρίζοντας τις προσπάθειες που καταβάλλουν τρίτες χώρες για την επίτευξη δημοκρατίας, προστατεύουμε εμάς τους ίδιους.

Άξονας 3: Μεταρρύθμιση της ΕΕ

Υπόάξονας 3.1 Θεσμική μεταρρύθμιση

15. «Συνιστούμε να αλλάξουν οι ονομασίες των θεσμικών οργάνων της ΕΕ ώστε να αποσαφηνιστούν τα καθήκοντά τους. Για παράδειγμα, το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης θα μπορούσε να αποκαλείται Γερουσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα μπορούσε να αποκαλείται Εκτελεστική Επιτροπή της Ευρωπαϊκής Ένωσης.»

Οι πολίτες δυσκολεύονται επί του παρόντος να κατανοήσουν τους ρόλους και τις λειτουργίες κάθε θεσμικού οργάνου της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι ονομασίες τους δεν αντικατοπτρίζουν τις λειτουργίες τους. Είναι υπερβολική η προσδοκία να μπορούν οι πολίτες να διακρίνουν το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και από το Συμβούλιο της Ευρώπης. Είναι σημαντικό να αποφεύγεται η αλληλεπικάλυψη.

16. «Συνιστούμε να θεσπιστεί εκλογικός νόμος για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, ο οποίος θα εναρμονίζει τις εκλογικές συνθήκες (ηλικία ψήφου, ημερομηνία διενέργειας των εκλογών, απαιτήσεις για τις εκλογικές περιφέρειες, τους υποψηφίους, τα πολιτικά κόμματα και τη χρηματοδότησή τους). Οι Ευρωπαίοι πολίτες θα πρέπει να έχουν το δικαίωμα να ψηφίζουν για διάφορα κόμματα σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθένα από τα οποία θα απαρτίζεται από υποψηφίους από πολλά κράτη μέλη. Κατά τη διάρκεια

επαρκούς μεταβατικής περιόδου, οι πολίτες θα μπορούσαν να εξακολουθούν να έχουν τη δυνατότητα να ψηφίσουν και για εθνικά και για διεθνικά κόμματα.»

Η Ευρωπαϊκή Ένωση πρέπει να οικοδομήσει ένα αίσθημα ενότητας, το οποίο θα μπορούσε να επιτευχθεί με μια πραγματικά ενιαία εκλογή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Χάρη στις κοινές αυτές εκλογές, οι βουλευτές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου θα είναι υπόλογοι και θα εστιάζουν σε κοινά ευρωπαϊκά θέματα κατά την προεκλογική τους εκστρατεία.

Υπόξονας 3.2 Λήψη αποφάσεων

17. «Συνιστούμε να δημιουργηθεί μια διαδικτυακή πλατφόρμα όπου οι πολίτες θα μπορούν να βρίσκουν και να ζητούν επαληθευμένες πληροφορίες. Η πλατφόρμα θα πρέπει να συνδέεται σαφώς με τα θεσμικά όργανα της ΕΕ και να είναι διαρθρωμένη ανά θέμα και εύκολα προσβάσιμη (π.χ. να περιλαμβάνει ανοικτή τηλεφωνική γραμμή). Οι πολίτες θα πρέπει να είναι σε θέση να υποβάλλουν κρίσιμες ερωτήσεις σε εμπειρογνώμονες (π.χ. πανεπιστημιακούς, δημοσιογράφους) και να λαμβάνουν τεκμηριωμένες απαντήσεις με πηγές.»

Η ελεύθερη πρόσβαση σε τεκμηριωμένες πληροφορίες έχει ύψιστη αξία για την κοινωνία μας, ώστε οι πολίτες να τηρούνται ενήμεροι και να προστατεύονται από ψευδείς ειδήσεις και παραπληροφόρηση. Χρειαζόμαστε μια αξιόπιστη και ανεξάρτητη πηγή πληροφοριών που δεν θα επηρεάζεται από πολιτικά, οικονομικά και εθνικά συμφέροντα. Επιπλέον, η πλατφόρμα μπορεί να αποτελέσει γέφυρα (δηλαδή να δημιουργήσει μια άμεση σχέση) μεταξύ των πολιτών και της ΕΕ.

18. «Συνιστούμε τη διεξαγωγή δημοψηφίσματος σε επίπεδο ΕΕ σε εξαιρετικές περιπτώσεις, για θέματα που οι Ευρωπαίοι πολίτες στο σύνολό τους κρίνουν εξαιρετικά σημαντικά. Το δημοψήφισμα θα πρέπει να ενεργοποιείται από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και να είναι νομικά δεσμευτικό.»

Θα πρέπει οι πολίτες της ΕΕ να έχουν αμεσότερη επιρροή σε σημαντικές αποφάσεις για θέματα που αφορούν ολόκληρη την ΕΕ. Ωστόσο, θα πρέπει να διεξάγονται δημοψηφίσματα σε εξαιρετικές μόνο περιπτώσεις, καθώς το κόστος είναι υπερβολικά υψηλό για την τακτική διεξαγωγή τους. Γνωρίζουμε ότι η σύσταση αυτή ενδέχεται να απαιτεί τροποποίηση των Συνθηκών και προσαρμογή των εθνικών συνταγμάτων.

19. «Συνιστούμε να δημιουργηθεί πολυλειτουργική ψηφιακή πλατφόρμα, όπου οι πολίτες θα μπορούν να συμμετέχουν σε διαδικτυακές εκλογές και δημοσκοπήσεις. Οι πολίτες θα πρέπει να είναι σε θέση να αιτιολογούν την ψήφο τους επί σημαντικών ζητημάτων και νομοθετικών προτάσεων από τα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα. Η πλατφόρμα θα πρέπει να είναι ασφαλής, ευρέως προσβάσιμη και ιδιαίτερα ορατή σε κάθε πολίτη.»

Στόχος της πλατφόρμας αυτής είναι η αύξηση της συμμετοχής στην ευρωπαϊκή πολιτική και η διευκόλυνση της πρόσβασης των πολιτών στις διαδικασίες διαβούλευσης και ψηφοφορίας. Τα εργαλεία και οι διαδικασίες που ήδη υπάρχουν δεν είναι επαρκώς ορατά, και για τον λόγο αυτόν χρειαζόμαστε ένα νέο ολοκληρωμένο εργαλείο για τις διάφορες αυτές λειτουργίες. Η μεγαλύτερη συμμετοχή οδηγεί στη λήψη καλύτερων αποφάσεων, στην ενίσχυση της εμπιστοσύνης των Ευρωπαίων πολιτών, και στην καλύτερη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης συνολικά.

20. «Συνιστούμε να επαναξιολογηθούν τα συστήματα ψηφοφορίας στα θεσμικά όργανα της ΕΕ, με έμφαση στο ζήτημα της ομοφωνίας. Ο “συντελεστής στάθμισης” των ψήφων θα πρέπει να υπολογίζεται με δίκαιο τρόπο, ώστε να προστατεύονται τα συμφέροντα των μικρών χωρών.»

Η ομοφωνία αποτελεί σημαντική πρόκληση για τη λήψη αποφάσεων στην ΕΕ. Ο μεγάλος αριθμός των κρατών μελών δυσχεραίνει κατά πολύ την επίτευξη συμφωνίας. Εάν χρειαστεί, θα πρέπει να τροποποιηθούν οι ευρωπαϊκές Συνθήκες, ώστε να αντιμετωπιστεί το ζήτημα της ομοφωνίας.

Υπόαξονας 3.3 Στενότερη ενοποίηση

21. «Συνιστούμε να πραγματοποιήσει η ΕΕ δημόσιες επενδύσεις που θα οδηγήσουν στη δημιουργία κατάλληλων θέσεων εργασίας και στη βελτίωση και εναρμόνιση της ποιότητας ζωής σε ολόκληρη την ΕΕ, μεταξύ των κρατών μελών και εντός αυτών (δηλ. σε περιφερειακό επίπεδο). Είναι αναγκαίο να διασφαλιστεί η εποπτεία, η διαφάνεια και η αποτελεσματική επικοινωνία με τους πολίτες κατά την υλοποίηση των δημόσιων επενδύσεων και να δοθεί η δυνατότητα στους πολίτες να παρακολουθούν ολόκληρη τη διαδικασία των επενδύσεων. Οι επενδύσεις στην ποιότητα ζωής καλύπτουν την εκπαίδευση, την υγεία, τη στέγαση, τις υλικές υποδομές, τη φροντίδα ηλικιωμένων και ατόμων με αναπηρίες, ανάλογα με τις ανάγκες κάθε κράτους μέλους. Πρόσθετες επενδύσεις θα πρέπει να επιδιώκουν την επίτευξη καλής

ισορροπίας μεταξύ κατάλληλης απασχόλησης και προσωπικής ζωής, προκειμένου να καταστεί δυνατός ένας υγιεινός τρόπος ζωής.»

Η εναρμόνιση του επιπέδου ζωής σε ολόκληρη την ΕΕ θα βελτιώσει την οικονομική πρόοδο σε ολόκληρη την ΕΕ, γεγονός που θα οδηγήσει σε μια ενοποιημένη ΕΕ. Πρόκειται για θεμελιώδη δείκτη για την περαιτέρω ολοκλήρωση της ΕΕ. Μολονότι ορισμένοι από τους μηχανισμούς αυτούς έχουν ήδη τεθεί σε εφαρμογή, θεωρούμε ότι υπάρχει ακόμα περιθώριο για περαιτέρω βελτίωση.

22. «Συνιστούμε να θεσπιστεί κοινή βάση, σύμφωνα με ένα σύνολο δεικτών για την οικονομία και την ποιότητα ζωής, για όλα τα κράτη μέλη, με τις ίδιες ευκαιρίες και με όλους να βρίσκονται στο ίδιο επίπεδο, ώστε να υλοποιηθεί μια κοινή οικονομική δομή. Είναι σημαντικό η θέσπιση κοινής βάσης να ακολουθήσει σαφές και ρεαλιστικό χρονοδιάγραμμα, το οποίο θα καθοριστεί από τα θεσμικά όργανα κατόπιν σύστασης από εμπειρογνώμονες. Θα πρέπει επίσης να ζητηθεί η γνώμη εμπειρογνομένων όσον αφορά τη μορφή μιας τέτοιας κοινής οικονομικής δομής. Είναι επίσης σημαντικό να προσδιοριστούν περαιτέρω οι δείκτες για τον καθορισμό της κοινής βάσης, με τη βοήθεια εμπειρογνομένων.»

Μια δίκαιη ΕΕ ισοδυναμεί με μια πιο ενωμένη Ευρώπη. Για να είμαστε δίκαιοι, πρέπει να παρέχουμε ίσες ευκαιρίες και κοινή βάση σε ολόκληρη την ΕΕ. Μια κοινή οικονομική δομή μπορεί να υλοποιηθεί μόνο με τη θέσπιση κοινής βάσης.

23. «Συνιστούμε τη φορολόγηση των μεγάλων εταιρειών και του εισοδήματός τους ως συμβολή στις δημόσιες επενδύσεις, και τη χρήση της φορολογίας για επενδύσεις στην εκπαίδευση και την ανάπτυξη κάθε χώρας (Ε&Α, υποτροφίες/Erasmus, κ.λπ.). Είναι επίσης σημαντικό να δοθεί έμφαση στην εξάλειψη των φορολογικών παραδείσων στην ΕΕ.»

Αυτό θα συμβάλει στην πρόληψη της φοροδιαφυγής και της δημιουργίας φορολογικών παραδείσων και θα διευκολύνει τη συμμόρφωση με τη νομοθεσία.

Άξονας 4: Διαμόρφωση ευρωπαϊκής ταυτότητας

Υποάξονας 4.1 Εκπαίδευση για τη δημοκρατία

24. «Συνιστούμε να καταβληθούν προσπάθειες ώστε να βελτιωθεί η εκπαίδευση όσον αφορά τη δημοκρατία στην Ευρωπαϊκή Ένωση και να επιτευχθεί ένα ελάχιστο επίπεδο γνώσεων σε όλα τα κράτη μέλη. Η εκπαίδευση αυτή θα πρέπει να καλύπτει, μεταξύ άλλων, δημοκρατικές διαδικασίες και γενικές πληροφορίες σχετικά με την ΕΕ, οι οποίες θα πρέπει να διδάσκονται σε όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ. Θα πρέπει επίσης να εμπλουτιστεί περαιτέρω με σειρά διαφορετικών εννοιών για τη διδασκαλία της δημοκρατικής διαδικασίας με τρόπο ενεργό και ηλικιακά κατάλληλο.»

Η παρούσα σύσταση και οι συναφείς αιτιολογήσεις είναι σημαντικές διότι, εάν υλοποιηθεί, θα οδηγήσει σε μια πιο αρμονική και δημοκρατική ζωή στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Αιτιολογείται ως ακολούθως: οι νέοι θα μορφώνονται όσον αφορά τις δημοκρατικές διαδικασίες· η εκπαίδευση αυτή θα μπορούσε να περιορίσει τον λαϊκισμό και την παραπληροφόρηση στον δημόσιο διάλογο, και να οδηγήσει στη μείωση των διακρίσεων· τέλος, θα μπορούσαν να μορφωθούν οι πολίτες ώστε να συμμετέχουν στη δημοκρατία, πέραν από το καθήκον τους να ψηφίζουν.

25. «Συνιστούμε την περαιτέρω ανάπτυξη, βελτίωση και προσβασιμότητα των υφιστάμενων και αναδυόμενων μεταφραστικών τεχνολογιών, όπως η τεχνητή νοημοσύνη, ώστε να αρθούν οι γλωσσικοί φραγμοί και να ενισχυθεί η κοινή ταυτότητα και η δημοκρατία στην Ευρωπαϊκή Ένωση.»

Η παρούσα σύσταση και οι συναφείς αιτιολογήσεις είναι σημαντικές διότι, εάν υλοποιηθεί, θα συμβάλει στην οικοδόμηση μιας κοινής ευρωπαϊκής ταυτότητας με τη βελτίωση της επικοινωνίας μεταξύ των πολιτών όλων των κρατών μελών.

26. «Συνιστούμε να έχουν οι πολίτες εύκολα πρόσβαση σε επαληθεύσιμες πληροφορίες, που διατυπώνονται με κατανοητό τρόπο, μέσω εφαρμογής για φορητές συσκευές, προκειμένου να βελτιωθούν η διαφάνεια, η δημόσια διαβούλευση και η δημοκρατία. Η εφαρμογή αυτή θα μπορούσε να διαδίδει πληροφορίες, για παράδειγμα σχετικά με τη νομοθεσία, τις συζητήσεις εντός της ΕΕ, τις τροποποιήσεις των Συνθηκών κ.λπ.»

Η παρούσα σύσταση και οι συναφείς αιτιολογήσεις είναι σημαντικές διότι, εάν υλοποιηθεί, θα διευκολύνει την επικοινωνία στο πλαίσιο μιας πιο ενημερωμένης διαβούλευσης μεταξύ των πολιτών των αντίστοιχων κρατών μελών, μέσω εφαρμογής που θα μπορούσε να έχει πολλές διαφορετικές

λειτουργίες. Η εφαρμογή αυτή θα πρέπει να σχεδιαστεί ώστε να απευθύνεται σε όλους, να εξάπτει την περιέργεια, και να καθιστά τις τεχνικές πληροφορίες περισσότερο προσβάσιμες και ενδιαφέρουσες. Η εφαρμογή θα πρέπει να νοείται ως συμπληρωματική πηγή, η οποία διαδίδει πληροφορίες που επαληθεύονται επίσημα απευθείας από την ΕΕ, με σκοπό να βελτιωθεί η εμπιστοσύνη και η διαφάνεια στον δημόσιο διάλογο και να στηριχθεί η οικοδόμηση μιας κοινής ευρωπαϊκής ταυτότητας.

Υποάξονας 4.2 Ευρωπαϊκές αξίες και ταυτότητα

27. «Συνιστούμε στην ΕΕ να θεσπίσει ειδικό ταμείο για αλληλεπιδράσεις μεταξύ των πολιτών της ΕΕ εντός και εκτός διαδικτύου (π.χ. προγράμματα ανταλλαγών, ομάδες συζήτησης, συνεδριάσεις) τόσο μικρής όσο και μεγαλύτερης διάρκειας, προκειμένου να ενισχυθεί η ευρωπαϊκή ταυτότητα. Οι συμμετέχοντες θα πρέπει να είναι αντιπροσωπευτικοί της κοινωνίας εντός της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένων στοχευμένων ομάδων με βάση διάφορα κριτήρια, π.χ. δημογραφικά, κοινωνικοοικονομικά και επαγγελματικά. Οι στόχοι του ταμείου αυτού πρέπει να προσδιοριστούν με σαφήνεια, προκειμένου να στηριχθεί η διαμόρφωση της ευρωπαϊκής ταυτότητας, το δε ταμείο πρέπει να αξιολογείται σε τακτική βάση.»

Αυτού του είδους οι αλληλεπιδράσεις επιτρέπουν στους πολίτες να ανταλλάσσουν ιδέες και όταν ο διάλογος είναι μεγαλύτερης διάρκειας, να κατανοούν διαφορετικές κουλτούρες και να ανταλλάσσουν εμπειρίες, συμπεριλαμβανομένων επαγγελματικών πρακτικών. Απαιτείται ένα ταμείο της ΕΕ, διότι είναι σημαντικό να μπορούν όλοι να συμμετέχουν, συμπεριλαμβανομένων όσων γενικά δεν το πράττουν.

28. «Συνιστούμε να επενδύσει η ΕΕ στην ταχεία αντιμετώπιση της παραπληροφόρησης, στηρίζοντας υφιστάμενες οργανώσεις και πρωτοβουλίες, όπως ο κώδικας δεοντολογίας για την παραπληροφόρηση, το Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο Ψηφιακών Μέσων, και παρόμοιες πρωτοβουλίες στα κράτη μέλη. Τα αντίμετρα θα μπορούσαν να περιλαμβάνουν τον έλεγχο γεγονότων, την ευαισθητοποίηση ως προς την παραπληροφόρηση, την παροχή εύκολα προσβάσιμων στατιστικών στοιχείων, την επιβολή κατάλληλων κυρώσεων βάσει νομικού πλαισίου σε όσους επιδίδονται στην παραπληροφόρηση, και την αντιμετώπιση των πηγών παραπληροφόρησης.»

Η παρούσα σύσταση είναι σημαντική διότι η εσφαλμένη πληροφόρηση και η

παραπληροφόρηση, με προέλευση τόσο εντός όσο και εκτός της ΕΕ, φέρνουν σε αντιπαράθεση τους πολίτες της ΕΕ, πολώνουν την κοινωνία, θέτουν τη δημοκρατία σε κίνδυνο, και βλάπτουν την οικονομία. Δεδομένου του σύνθετου χαρακτήρα του θέματος, απαιτούνται σημαντικοί ανθρωπίνι και οικονομικοί πόροι.

29. «Συνιστούμε 1) να αυξηθεί η συχνότητα των αλληλεπιδράσεων μεταξύ της ΕΕ και των πολιτών της εντός και εκτός διαδικτύου (π.χ. ζητώντας απευθείας από τους πολίτες πληροφορίες για ενωσιακά ζητήματα και δημιουργώντας μια φιλική προς τον χρήστη πλατφόρμα που θα διασφαλίζει ότι κάθε πολίτης μπορεί να αλληλεπιδρά με τα θεσμικά όργανα και τους υπαλλήλους της ΕΕ), και 2) προκειμένου να διασφαλιστεί ότι οι πολίτες μπορούν να συμμετέχουν στη διαδικασία χάραξης πολιτικής της ΕΕ, να εκφράζουν τις απόψεις τους με την ψήφο τους, και να λαμβάνουν ανατροφοδότηση, συνιστούμε τη δημιουργία ενός χάρτη ή ενός κώδικα δεοντολογίας ή κατευθυντήριων γραμμών για τους υπαλλήλους της ΕΕ. Θα πρέπει να υπάρχουν διάφορα μέσα αλληλεπίδρασης, ώστε να μπορεί να συμμετέχει κάθε πολίτης.»

Υπάρχουν διάφορα μέσα προσέγγισης των θεσμικών οργάνων της ΕΕ (επιγραμμικές πλατφόρμες, φορείς εκπροσώπησης), αλλά είναι άγνωστα, αναποτελεσματικά και αδιαφανή. Σημειώνονται τεράστιες διαφορές μεταξύ των χωρών όσον αφορά την προσβασιμότητα. Πιο συχνές και ποιοτικές αλληλεπιδράσεις θα δημιουργήσουν ένα αίσθημα οικειοποίησης της ιθαγένειας της ΕΕ.

30. «Συνιστούμε η ευρωπαϊκή ταυτότητα και οι ευρωπαϊκές αξίες (π.χ. κράτος δικαίου, δημοκρατία, και αλληλεγγύη) να αποκτήσουν ιδιαίτερη θέση στη διαδικασία ένταξης των μεταναστών. Τα πιθανά μέτρα θα μπορούσαν να περιλαμβάνουν τη δημιουργία προγραμμάτων ή τη στήριξη υφιστάμενων (τοπικών) προγραμμάτων, ώστε να ενθαρρύνονται οι κοινωνικές αλληλεπιδράσεις μεταξύ μεταναστών και πολιτών της ΕΕ ή η συμμετοχή των επιχειρήσεων στα προγράμματα που στηρίζουν την ένταξη των μεταναστών. Ταυτόχρονα, θα πρέπει να δρομολογηθούν παρόμοια προγράμματα για την ευαισθητοποίηση των πολιτών της ΕΕ ως προς ζητήματα που αφορούν τη μετανάστευση.»

Η παρούσα σύσταση είναι σημαντική διότι τα προγράμματα κοινωνικής αλληλεπίδρασης μπορούν να στηρίξουν τους μετανάστες στη νέα τους ζωή, και

να δώσουν τη δυνατότητα στους μη μετανάστες να κατανοήσουν την καθημερινή ζωή των μεταναστών. Εάν οι μετανάστες ζουν σε γκέτο, δεν υπάρχει η δυνατότητα ένταξής τους στην κοινωνία της χώρας και της ΕΕ. Απαιτείται μια κοινή πολιτική διότι, μόλις οι μετανάστες εισέλθουν στην επικράτεια της ΕΕ, μπορούν να μεταβούν σε οποιαδήποτε χώρα εντός της ΕΕ. Οι τοπικές πρωτοβουλίες θα πρέπει να υποστηριχθούν, διότι οι τοπικές αρχές θα χρησιμοποιήσουν τα κονδύλια αποτελεσματικότερα απ' ό,τι οι εθνικές αρχές.

Υποάξονας 4.3 Πληροφόρηση για την ΕΕ

31. «Συνιστούμε να παρέχει η ΕΕ περισσότερες πληροφορίες και ειδήσεις στους Ευρωπαίους πολίτες. Θα πρέπει να χρησιμοποιεί κάθε αναγκαίο μέσο, σεβόμενη την ελευθερία και την ανεξαρτησία των μέσων ενημέρωσης. Θα πρέπει να παρέχει στα μέσα ενημέρωσης πόρους, καθώς και ευρεία και αξιόπιστη πληροφόρηση σχετικά με τις ενωσιακές δραστηριότητες και πολιτικές. Η ΕΕ θα πρέπει να εξασφαλίζει ότι οι πληροφορίες μεταδίδονται ομοιόμορφα από τα εθνικά και ευρωπαϊκά μέσα ενημέρωσης σε όλα τα κράτη μέλη, και θα πρέπει να διασφαλίζει ότι τα κράτη μέλη ενθαρρύνουν τους δημόσιους ραδιοτηλεοπτικούς φορείς και τα δημόσια ειδησεογραφικά πρακτορεία να καλύπτουν τις ευρωπαϊκές υποθέσεις.»

Σύμφωνα με την προσωπική μας εμπειρία και τα στοιχεία του Ευρωβαρομέτρου, στην πλειονότητά τους οι Ευρωπαίοι πολίτες χρησιμοποιούν τα παραδοσιακά μέσα ενημέρωσης (τύπος, ραδιόφωνο και τηλεόραση) για να τηρούνται ενήμεροι, οι δε πληροφορίες σχετικά με την ΕΕ που παρέχονται επί του παρόντος στους διαύλους αυτούς είναι λιγοστές. Μια λειτουργία των μέσων ενημέρωσης, ιδίως των δημόσιων μέσων, είναι η παροχή δημόσιας υπηρεσίας: συνεπώς η ενημέρωση σχετικά με ενωσιακά ζητήματα που επηρεάζουν τον ευρωπαϊκό πληθυσμό είναι ουσιώδης και απαραίτητη για την εκπλήρωση της εν λόγω λειτουργίας. Συνιστούμε να παρέχονται στα διάφορα κράτη οι ίδιες πληροφορίες σχετικά με την ΕΕ, προκειμένου να προωθείται η ένταξη και να αποφεύγονται αποκλίνουσες πληροφορίες για τα διάφορα ζητήματα σε κάθε χώρα. Η χρήση των υφιστάμενων διαύλων ενημέρωσης είναι πιο εφικτή και λιγότερο δαπανηρή από τη δημιουργία νέου διαύλου, επιτυγχάνει δε το ίδιο αποτέλεσμα. Οι προϋπάρχοντες δίαυλοι έχουν επίσης το πλεονέκτημα ότι είναι ήδη γνωστοί στους πολίτες. Κανένας πολίτης δεν θα πρέπει να χρειάζεται να επιλέξει μεταξύ διαφορετικών διαύλων για να έχει πρόσβαση σε διαφορετικό (εθνικό ή ευρωπαϊκό) περιεχόμενο.

32. «Συνιστούμε στην ΕΕ να υλοποιήσει και να διαφημίσει πολύγλωσσα διαδικτυακά φόρουμ, καθώς και πολύγλωσσες συνεδριάσεις εκτός διαδικτύου, όπου οι πολίτες θα μπορούν να ξεκινούν διάλογο με εκπροσώπους της ΕΕ, ανεξάρτητα από το θέμα και το γεωγραφικό πεδίο του υπό συζήτηση θέματος. Τα εν λόγω διαδικτυακά φόρουμ και οι μη διαδικτυακές συνεδριάσεις θα πρέπει να έχουν καθορισμένη σύντομη προθεσμία εντός της οποίας θα λαμβάνονται απαντήσεις στις ερωτήσεις. Όλες οι πληροφορίες σχετικά με τους χώρους αυτούς θα πρέπει να συγκεντρώνονται σε έναν ενοποιημένο επίσημο ιστότοπο με διάφορα χαρακτηριστικά, όπως ένας χώρος συχνών ερωτήσεων, η δυνατότητα ανταλλαγής ιδεών, προτάσεων ή ανησυχιών με άλλους πολίτες, και ένας μηχανισμός για τον εντοπισμό των πλέον υποστηριζόμενων από αυτές. Σε κάθε περίπτωση, η πρόσβαση στον χώρο αυτόν θα πρέπει να είναι εύκολη, θα πρέπει δε να χρησιμοποιείται μη γραφειοκρατική γλώσσα.»

Η παρούσα σύσταση θα δημιουργήσει έναν άμεσο δίαυλο συζήτησης και συνεργασίας μεταξύ των Ευρωπαίων πολιτών και των Ευρωπαίων εκπροσώπων, ο οποίος θα παρέχει στους πολίτες εύκολη πρόσβαση σε πληροφορίες σχετικά με την ΕΕ και θα τους ευαισθητοποιεί όσον αφορά υφιστάμενες πληροφορίες. Θα διαμορφώσει μια πιο διαφανή και ανοικτή ΕΕ, θα βοηθήσει τους πολίτες να εκφράζουν τα προβλήματα και τις σκέψεις τους και να λαμβάνουν απαντήσεις και λύσεις πολιτικής, και θα τους παράσχει τη δυνατότητα να συμμετέχουν σε διάλογο και να ανταλλάσσουν απόψεις και εμπειρίες με άλλους πολίτες.

33. «Συνιστούμε στα θεσμικά όργανα και τους εκπροσώπους της ΕΕ να χρησιμοποιούν μια πιο προσιτή γλώσσα και να αποφεύγουν τη χρήση γραφειοκρατικών όρων στις επικοινωνίες τους, χωρίς να θίγονται η ποιότητα και η εμπειρογνωσία των παρεχόμενων πληροφοριών. Η ΕΕ θα πρέπει επίσης να προσαρμόζει τις πληροφορίες που παρέχει στους πολίτες ανάλογα με τον δίαυλο επικοινωνίας και το προφίλ του κοινού (π.χ. εφημερίδες, τηλεόραση, μέσα κοινωνικής δικτύωσης). Η ΕΕ θα πρέπει να καταβάλει ιδιαίτερες προσπάθειες για να προσαρμόσει την επικοινωνία στα ψηφιακά μέσα, προκειμένου να αυξήσει την ικανότητα απήχησής της στους νέους.»

Η ύπαρξη κατανοητών πληροφοριών θα επιτρέψει στην ΕΕ να προσεγγίσει περισσότερους Ευρωπαίους πολίτες, και όχι μόνο τους πολίτες που ήδη τους απασχολούν τα ευρωπαϊκά ζητήματα. Χάρη σε ειδικά νέα και σύγχρονα εργαλεία που απευθύνονται σε συγκεκριμένα ακροατήρια, οι πολίτες θα

κατανοούν καλύτερα τις ενωσιακές δραστηριότητες και πολιτικές, ιδίως οι νέοι που δεν αισθάνονται κοντά στην ΕΕ ούτε είναι προσκολλημένοι σε αυτήν.

Άξονας 5: Ενίσχυση της συμμετοχής των πολιτών

Υπόάξονας 5.1 Συμμετοχή των πολιτών

34. «Συνιστούμε να παρίστανται ανεξάρτητοι πολίτες-παρατηρητές σε όλες τις διαδικασίες λήψης αποφάσεων της ΕΕ. Θα πρέπει να υπάρχει φόρουμ ή μόνιμος φορέας εκπροσώπησης των πολιτών, ο οποίος να επιτελεί τη λειτουργία της μετάδοσης σχετικών και σημαντικών πληροφοριών σε όλους τους πολίτες της ΕΕ, όπως αυτές ορίζονται από τους πολίτες της ΕΕ. Οι εν λόγω πολίτες θα συνεργάζονται με όλους τους άλλους Ευρωπαίους πολίτες σε πνεύμα σύνδεσης από την κορυφή προς τη βάση/από τη βάση προς την κορυφή, ώστε να αναπτυχθεί περαιτέρω ο διάλογος μεταξύ των πολιτών και των θεσμικών οργάνων της ΕΕ.»

Θεωρούμε προφανές ότι οι πολίτες δικαιούνται να τηρούνται ενήμεροι για οποιοδήποτε ζήτημα, πρέπει δε να διασφαλίζεται ότι οι πολιτικοί δεν θα μπορούν να αποκρύπτουν ορισμένα ζητήματα τα οποία θα προτιμούσαν να μην γνωρίζουν οι πολίτες. Έτσι θα γεφυρωθεί το χάσμα μεταξύ των πολιτών και των εκλεγμένων αντιπροσώπων και θα διανοιχθούν νέες οδοί εμπιστοσύνης.

35. «Συνιστούμε στην ΕΕ να δρομολογήσει εκ νέου συζήτηση σχετικά με το σύνταγμα της Ευρώπης, με σκοπό τη δημιουργία ενός συντάγματος που θα διαμορφωθεί από τους πολίτες της ΕΕ. Οι πολίτες θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να ψηφίσουν για τη θέσπιση ενός τέτοιου συντάγματος. Προκειμένου να αποφευχθεί η σύγκρουση με τα κράτη μέλη, το σύνταγμα αυτό θα πρέπει να δίνει προτεραιότητα στην ενσωμάτωση των αξιών των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της δημοκρατίας. Κατά την εκπόνηση ενός τέτοιου συντάγματος θα πρέπει να ληφθούν υπόψη προηγούμενες προσπάθειες που δεν ευδοκίμησαν.»

Το σύνταγμα αυτό θα κινητοποιήσει τους νέους να συμμετάσχουν στην πολιτική σε επίπεδο ΕΕ και θα αντισταθμίσει τις αυξανόμενες εθνικιστικές δυνάμεις. Θα παράσχει έναν κοινό ορισμό της έννοιας της δημοκρατίας στην Ευρώπη και θα διασφαλίσει την εφαρμογή του με ισότιμο τρόπο σε όλα τα κράτη μέλη. Η ΕΕ εφαρμόζει κοινές αξίες όσον αφορά τη δημοκρατία και τα ανθρώπινα δικαιώματα. Αυτό θα επιτρέψει στους πολίτες να συμμετέχουν στη

διαδικασία λήψης αποφάσεων και να αναγνωρίζουν καλύτερα τις ενωσιακές τους ρίζες – δεδομένου ότι θα έχουν συνεισφέρει στη διαμόρφωσή τους.

36. «Συνιστούμε οι πολιτικοί να είναι πιο υπεύθυνοι ως προς την εκπροσώπηση των πολιτών τους οποίους εκλέγονται για να εκπροσωπούν. Ειδικότερα, οι νέοι είναι ιδιαίτερα αποξενωμένοι από την πολιτική και δεν λαμβάνονται σοβαρά υπόψη οπουδήποτε συμμετέχουν. Ωστόσο, η αποξένωση αποτελεί οικουμενικό ζήτημα, θα πρέπει δε να συμμετέχουν περισσότερο απ' ό,τι σήμερα πολίτες όλων των ηλικιών.»

Πρέπει να ανανεωθεί ο ορισμός της δημοκρατίας και να θυμηθούμε τι είναι πραγματικά η δημοκρατία: η δημοκρατία έχει να κάνει με την εκπροσώπηση του λαού (των πολιτών της ΕΕ). Οι νέοι είναι αγανακτισμένοι και απογοητευμένοι με τους πολιτικούς, τους οποίους βλέπουν ως ελίτ που δεν συμμερίζεται τις απόψεις τους. Για αυτό θα πρέπει να καλούνται οι πολίτες να συμμετέχουν στις διαδικασίες περισσότερο απ' ό,τι σήμερα, και δη με καινοτόμους τρόπους που τους κινούν το ενδιαφέρον. Το εκπαιδευτικό σύστημα και, ακολούθως, τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης και κάθε μορφής μέσα ενημέρωσης θα μπορούσαν να αναλάβουν τον ρόλο αυτόν καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής και σε όλες τις γλώσσες.

Υποάξονας 5.2 Συμμετοχή των πολιτών

37. «Συνιστούμε να επιδιώξει πιο δυναμικά η ΕΕ να έρθει πιο κοντά στους πολίτες της, πράγμα που συνεπάγεται τη συμμετοχή των κρατών μελών στην προώθηση της συμμετοχής των πολιτών στην ΕΕ. Η ΕΕ θα πρέπει να προωθήσει τη χρήση των μηχανισμών συμμετοχής των πολιτών, αναπτύσσοντας εκστρατείες για σκοπούς μάρκετινγκ και διαφήμισης. Οι φορείς εθνικής και τοπικής διοίκησης θα πρέπει να υποχρεούνται να συμμετέχουν στη διαδικασία αυτή. Η ΕΕ θα πρέπει να εξασφαλίζει την αποτελεσματικότητα των πλατφορμών συμμετοχικής δημοκρατίας.»

Η υφιστάμενη πλατφόρμα πρέπει να ενισχυθεί και να καταστεί αποδοτικότερη: χρειάζεται περισσότερη ανατροφοδότηση από τους πολίτες προς την ΕΕ και αντιστρόφως. Ο διάλογος εντός της ΕΕ, τόσο μεταξύ των πολιτών όσο και μεταξύ των κυβερνητικών φορέων, είναι ανεπαρκής. Οι πολίτες δεν συμμετέχουν στην υποβολή αναφορών επειδή είτε δεν γνωρίζουν την ύπαρξη της διαδικασίας είτε δεν πιστεύουν ότι μια τέτοια αναφορά μπορεί να έχει επιτυχημένη έκβαση.

38. «Συνιστούμε στην ΕΕ να καταρτίσει και να υλοποιήσει σχολικά προγράμματα για το τι γίνεται στην ΕΕ όσον αφορά τους υφιστάμενους μηχανισμούς συμμετοχής. Τα προγράμματα αυτά θα πρέπει να περιλαμβάνονται στη διδακτέα ύλη σχετικά με την ευρωπαϊκή ιθαγένεια και τη δεοντολογία, με ηλικιακά κατάλληλο περιεχόμενο. Θα πρέπει επίσης να υπάρχουν προγράμματα για ενήλικες. Οι πολίτες θα πρέπει να έχουν στη διάθεσή τους προγράμματα διά βίου μάθησης ώστε να βελτιώνουν τις γνώσεις τους σχετικά με τις δυνατότητες συμμετοχής των πολιτών στην ΕΕ.»

Η παρούσα σύσταση είναι σημαντική για το μέλλον των παιδιών μας. Οι πολίτες θέλουν να γνωρίζουν πώς να εκφράζουν την άποψή τους. Είναι σημαντικό να γνωρίζουν τους ακριβείς μηχανισμούς, καθώς και πώς μπορούν να τους χρησιμοποιήσουν, ώστε να ακούγεται η φωνή τους στην ΕΕ. Είναι επίσης σημαντικό για την ισότιμη ένταξη όλων των Ευρωπαίων πολιτών. Ως Ευρωπαίοι πολίτες, πρέπει να γνωρίζουμε πώς να αξιοποιούμε τα δικαιώματά μας. Δικαιούμαστε τις γνώσεις αυτές απλά και μόνο επειδή είμαστε Ευρωπαίοι πολίτες.

Υποάξονας 5.3 Συμμετοχή των πολιτών

39. «Συνιστούμε να συγκαλεί η Ευρωπαϊκή Ένωση συνελεύσεις πολιτών. Συνιστούμε ένθερμα να κατοχυρωθούν μέσω νομικά δεσμευτικού και υποχρεωτικού νόμου ή κανονισμού. Οι συνελεύσεις πολιτών θα πρέπει να πραγματοποιούνται κάθε 12-18 μήνες. Η συμμετοχή των πολιτών θα πρέπει να μην είναι υποχρεωτική, αλλά να ενθαρρύνεται, και να οργανώνεται με βάση περιορισμένες εντολές. Οι συμμετέχοντες πρέπει να επιλέγονται τυχαία, με κριτήρια αντιπροσωπευτικότητας, και να μην εκπροσωπούν κανενός είδους οργάνωση, ούτε να καλούνται να συμμετάσχουν ως μέλη στη συνέλευση λόγω του επαγγελματικού τους ρόλου. Παρέχεται υποστήριξη από εμπειρογνώμονες όποτε χρειάζεται, ώστε τα μέλη της συνέλευσης να διαθέτουν επαρκείς πληροφορίες προς συζήτηση. Η λήψη αποφάσεων θα βρίσκεται στα χέρια των πολιτών. Η ΕΕ πρέπει να διασφαλίσει την προσήλωση των πολιτικών στις αποφάσεις που λαμβάνουν οι πολίτες στις συνελεύσεις αυτές. Σε περίπτωση που οι προτάσεις των πολιτών αγνοηθούν ή απορριφθούν ρητά, τα θεσμικά όργανα της ΕΕ πρέπει να είναι υπόλογα για την απόφαση αυτή και να την αιτιολογούν.»

Συνιστούμε να πραγματοποιούνται συνελεύσεις πολιτών, διότι επιθυμούμε οι

πολίτες να αισθάνονται πιο κοντά στα θεσμικά όργανα της ΕΕ και να συμβάλλουν άμεσα στη λήψη αποφάσεων σε στενή συνεργασία με τους πολιτικούς, ώστε να εντείνεται το αίσθημα του ανήκειν και να βελτιώνεται η άμεση αποδοτικότητα. Επιπλέον, θέλουμε τα πολιτικά κόμματα και τα εκλογικά τους προγράμματα να είναι υπόλογα ενώπιον των πολιτών.

Παράρτημα: ΑΛΛΕΣ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ ΠΟΥ ΕΞΕΤΑΣΤΗΚΑΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΟΜΑΔΑ ΚΑΙ ΔΕΝ ΕΓΚΡΙΘΗΚΑΝ

Άξονας 1: Διασφάλιση δικαιωμάτων και καταπολέμηση των διακρίσεων

Υποάξονας 1.1 Απαγόρευση των διακρίσεων / Υποάξονας 1.2 Ισότητα των φύλων

«Συνιστούμε στην ΕΕ να συμπεριλάβει ενεργά τις μειονότητες στη χάραξη πολιτικής όσον αφορά βασικές πτυχές των κρατικών θεσμικών φορέων (π.χ. αστυνομία και ΜΚΟ). Συνιστούμε στην ΕΕ να συγκροτήσει συμβουλευτική επιτροπή, η οποία θα εκλέγεται άμεσα από τις μειονότητες. Ως προς τη σύνθεση, θα πρέπει να απαρτίζεται κυρίως από εκπροσώπους μειονοτήτων, καθώς και ΜΚΟ. Θα πρέπει να διαδραματίζει εποικοδομητικό ρόλο στην κατάρτιση των δημοσίων υπαλλήλων, ώστε να καλύπτονται οι ανάγκες των μειονοτήτων. Το όργανο αυτό θα πρέπει να έχει δικαίωμα αρνησικυρίας σε θέματα μειονοτήτων.»

Οι φωνές των μειονοτήτων δεν ακούγονται επαρκώς. Οι μειονότητες θα πρέπει να μιλούν οι ίδιες εξ ονόματός τους, αυτοπροσδιοριζόμενες, και σε επαγγελματικό επίπεδο, και για τον λόγο αυτόν συνδυάσαμε την εκπροσώπηση μέσω ψηφοφορίας με την εμπειρογνώσια.

Άξονας 2: Προστασία της δημοκρατίας και του κράτους δικαίου

Υποάξονας 2.2 Προστασία και ενίσχυση της δημοκρατίας / Υποάξονας 2.4 Μέσα ενημέρωσης και παραπληροφόρηση

«Συνιστούμε να θεσπιστεί οργανισμός για την παρακολούθηση των οπτικοακουστικών, έντυπων και ψηφιακών μέσων σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Ο οργανισμός αυτός θα πρέπει να παρακολουθεί τα εθνικά μέσα ενημέρωσης, ώστε να διασφαλίζεται ότι εφαρμόζουν αμερόληπτη και αντικειμενική διαδικασία κατά την παραγωγή του περιεχομένου τους. Για την πρόληψη της παραπληροφόρησης, ο οργανισμός θα πρέπει να παράσχει ένα σύστημα

βαθμολόγησης της αξιοπιστίας των εθνικών μέσων ενημέρωσης. Αυτό το σύστημα βαθμολόγησης θα πρέπει να είναι εύκολα κατανοητό για τους πολίτες.»

Χρειάζεται να αξιολογούνται τα μέσα ενημέρωσης και η αξιοπιστία τους, αλλά και η πολυμορφία των μέσων ενημέρωσης στις χώρες της ΕΕ. Ένας οργανισμός της ΕΕ θα ήταν ο πλέον αντικειμενικός για τη διασφάλιση του στόχου αυτού. Επιπλέον, ένα σύστημα βαθμολόγησης επιτρέπει στους πολίτες να προβαίνουν σε επιλογές με επίγνωση, και δίνει στα μέσα ενημέρωσης κίνητρα να παρέχουν αξιόπιστες ειδήσεις. Εάν το σύστημα βαθμολόγησης αποδειχθεί ανεπαρκές για τη διασφάλιση της αξιοπιστίας των μέσων ενημέρωσης, ο οργανισμός θα πρέπει επίσης να αποκτήσει την αρμοδιότητα επιβολής κυρώσεων.

Άξονας 5: Ενίσχυση της συμμετοχής των πολιτών

Υπόάξονας 5.1 Συμμετοχή των πολιτών

«Συνιστούμε να θεσπιστεί φορέας εκπροσώπησης των πολιτών που θα συζητά και θα επηρεάζει σημαντικά τη διαδικασία λήψης αποφάσεων κάθε φορά που λαμβάνονται αποφάσεις σε επίπεδο ΕΕ για ζητήματα μείζονος σημασίας για τους Ευρωπαίους πολίτες (όπως σηματοδοτούνται από τους ίδιους τους πολίτες, ενδεχομένως μέσω έρευνας). Πρόκειται για μια ποικιλόμορφη ομάδα περίπου 100 πολιτών από όλες τις χώρες της ΕΕ, όπου κάθε χώρα εκπροσωπείται επί ίσοις όροις. Η ομάδα αυτή θα πρέπει να είναι ανανεούμενη, με την περιοδική αλλαγή των μελών.»

Κρίνουμε σημαντικό να αποφεύγονται προβλήματα, όπως η διαφθορά, που ενδέχεται να προκύψουν σε έναν μόνιμο φορέα εκπροσώπησης, είναι δε ζωτικής σημασίας να εκπροσωπούνται επί ίσοις όροις όλες οι χώρες σε έναν τέτοιο φορέα, ώστε να αποφεύγεται η άδικη εξουσία λήψης αποφάσεων. Η λειτουργία με τον τρόπο αυτόν θα αποτρέψει τις προκλήσεις που συνδέονται με την πραγματοποίηση συνελεύσεων διαρκώς με φυσική παρουσία ή εξ αποστάσεως με τη χρήση σχετικής τεχνολογίας.